

CATECHISMUS ZONDAG 17

THEMA: CHRISTUS IS OPGESTAAN!

OPDAT

HIJ GERECHTIGHEID ZOU GEVEN

EN

WIJ EEUWIG ZOUDEN LEVEN

Daar is heel wat voor nodig, niet in de eerst plaats om over de opstanding van de Heere Jezus Christus iets te zéggen - hoewel we daartoe ook niet in staat zijn - maar om nu uit die opstanding van de Heere Jezus Christus te léven. Dat is een moeizame weg.

Daartoe hebben we allemaal zo nodig de Heilige Geest. Niet alleen zo in het luisteren, maar ook in het spreken. Want nogmaals, om nu iets van de waarachtige blijdschap te mogen proeven van het allerheiligst geloof, daartoe is ons die inwonende Geest nodig, Die in de waarheid leidt. En dat is dan op de zondag. Maar ik bedoel om nu maandag en dinsdag en woensdag O, dan doe je de ontdekking, hoe weinig realiteit dat nu is voor de mens.

En dan moet je echt niet denken aan een mens die zegt: Ach, al die sprookjes. nee, dan moet je denken aan een mens die onder het Woord van God leeft, en geen vreemdeling is van dat grote werk wat God heeft gewrocht in Christus Jezus. Dan zeg je: Hè, wanneer leeft hij nu uit dat feit van die opstanding van de Heere Jezus Christus uit de doden. Wanneer wordt hij daar nu door beheerst? Wanneer wordt alles daardoor nu bepaald?

En dan doe je de ontdekking dat het zo echt waar is wat ik zei, dat is zo'n wonderlijk werk van de Heere Zelf, dat wij niet kunnen. En toch zegt de apostel: - blijkbaar is dat

CATECHISMUS ZONDAG 17

ontzettend hard nodig - "Houdt in gedachtenis dat Jezus Christus uit de doden is opgestaan". Het is dus wel ontzettend belangrijk. Maar om nu in de praktijk van het dagelijkse leven, om daar nu uit te leven, dat woont niet bij ons.

En dat komt, daar kan alleen maar uit geleefd worden door het waarachtig geloof. Niet door aanschouwen.

Want als je gaat aanschouwen dan zeg je: Ik zit totaal aan de verkeerde kant. Ik zit aan de kant van de dood. Ik zit aan deze zijde van dood en graf en eeuwigheid. Ik zit met alles wat God mishaaft. Ik zou wel een hele opsomming kunnen geven dat ik van Adam af een verdoemelijk schepsel ben voor God, en met gedachten, woorden en werken de schuld nog maar groter heb gemaakt. Aan die kant zitten wij. En wij hebben de neiging, vanzelfsprekend van ons uit gezien, om daar bij te leven. Of om daar bij te vergeten. Want het zijn de dingen - deze dingen - die we niet zien.

Maar kun je dan indenken dat je mag spreken van een klein beginsel eigenlijk, van die voorgestelde gehoorzaamheid. Van dat waarachtig geloof in de beoefening. Dat je er gewoon eigenlijk maar als een kind - dat is de beste stand - als je uit de armoe van een klein kind mag vragen: Lieve Heere, maak mij daar nu ook verblijd in.

Want dat is zo wonderlijk. Dat kan van het ene op het andere ogenblik álles veranderen. Terwijl er zo voor het gezicht niets verandert. Tenminste, je bent nog op de aarde. Je zit nog met je zorgen, met alles wat het harte deert. En dat er toch in één ogenblik alles kan veranderen. Dat het opeens als het ware glashelder is, ja, maar wij aanmerken niet de dingen die wij zien. De dingen die we zien zijn tijdelijk, de dingen die we niet zien zijn eeuwig.

Wat is dat een blijdschap. Dan hoort al het andere - ik weet wel, de Heere Die overlaadt ons met Zijn zegeningen en gunstbewijzen, ook in de gewone dingen van het leven - maar dan ervaar je toch:

'Uw gunst sterkt meer dan de uitgezochtste spijs,
laat met het licht - het zonlicht - Uw licht voor ons verrijzen.
Zo zal ons hart op liefelijke wijze,
Uw goedheid al ons overig leven prijzen.'

Maar dan komt er opeens weer een spaak in het wiel, dan opeens zitten we weer in het moeras. Dan opeens neemt de boze de overhand weer. Dan zijn we weer in slaap gesukkeld. Je kunt het zo niet opnoemen, maar alles is er op uit om ons vast te ketenen aan de verkeerde kant. Aan de kant van de dood, van de ondergang, in plaats van aan: De Heere is waarlijk opgestaan.

Nu ben ik toch blij geworden - ja je bent wel eens meer blij, maar ook nu ik zo zonder meer hier ben, en dat we samen gezongen hebben, en hebben horen lezen, en de Catechismus hebben gehoord over het nut van de opstanding van de Heere Jezus Christus. En ik hoop daar iets van te mogen zeggen tot een levende troost, ook al is het misschien zo dat je over een uur weer tegen de gevangenis muur aan zit te kijken, maar dat de Heere toch ons geve dat wij hoe langer hoe meer het in onze gedachtenis mogen houden, dat Hij leeft.

Het is typisch dat de Catechismus helemaal niet op allerlei vragen ingaat waar het mensenhart zo vol van is. 'Hoe het kan' en 'wat heeft de Heere Jezus allemaal gedaan

CATECHISMUS ZONDAG 17

in die veertig dagen dat Hij nog op aarde gebleven is'. 'Hoe is dat nu precies geweest?'
Nee.

Waarom niet? Daarom niet. Omdat er wat nieuws begonnen is waar wij geen weet van hebben. Daar hebben wij geen weet van. Wij vallen neer en we kunnen niet meer opstaan. We gaan dood en we worden weggedragen naar een graf. Zo is het met ons mensen. Dat is de oude orde. 'Het is de mensen gezet eenmaal te sterven, gij zijt stof, en tot stof zult ge wederkeren'. Daar zit geen perspectief in, op zich.

Nu kun je als mens van de oude orde, van die doodslijn je wel allerlei vragen op gaan zitten gooien, dan zeg je: Ja, maar hoe is dit nu geweest en hoe kon dat nu, en hoe is zus en hoe is zo. Net als met de hemelvaart. 'Hoe lang heeft dat nu geduurd, en waar is dat dan, die hemel en' Maar dat is allemaal nutteloos gevraagd.

"Want Ik zal wat nieuws scheppen op de aarde", zegt de Heere. "Al wie het hoort, zijn oren zullen er van tuiten", hij zal het niet kunnen beslaan. Het is dat andere. Er ligt ergens een drempel, daar kunnen wij niet overheen. Wij kunnen dat niet begrijpen. Wij kunnen toch niet weten dat je zo je ogen dicht doet, en zo weer open doet voor het aangezicht van de Heere? Dat iemand die de adem uitblaast terstond de ogen van de ziel geopend ziet, en de Koning ziet in Zijn schoonheid. Dat kunnen wij toch niet begrijpen.

Je kunt wel gaan zeggen: Hoe kan dat nu. En je kunt allerlei takken van wetenschap te hulp roepen, enzovoorts. In deze tijd is daar veel over te doen, over leven na dit leven, en over uitredingen en noem maar op, je schiet er niets mee op. We weten het niet. Want wij zijn nog in deze tabernakel, in deze aardse tent. Wij kunnen ons absoluut geen voorstelling maken dat de hemel misschien - nu ja ik zeg maar wat - om de hoek is, heel dicht bij. Tenminste, daar is geen tijd, daar is geen afstand, er is niets meer.

Nu, op al die dingen gaat de Catechismus om wijze reden niet in. Wij zijn mensen. Wij worden alleen hier geconfronteerd met de vraag: Wat heb je daar nu aan, dat Christus is opgestaan.

En dat wordt dan gevraagd aan een mens die in zijn eigen waarneming zoals men dat placht te zeggen, op weg is naar dood en graf en eeuwigheid. En dat ieder tikje van de klok, brengt hem dicht bij het graf. Daar wordt het aan gevraagd.

Deze man neemt geen genoegen met het feit dat wij weemoedig of met een glimlach over 'grootvaders klok' spreken, die op een gegeven moment stil staat. Of dat we erg sentimenteel doen over ons wegvliedende leven. Nee, daar schiet je niets mee op.

Wat nut, wat heb jij ouwe grootvader waar de klok van begint te haperen. En misschien ben je nog lang geen grootvader, dat de klok toch al eens begint te haperen. Wat heb jij aan de opstanding van de Heere Jezus Christus? Is dat voor jou van enige betekenis?

Hier wordt dus gedaan als het ware, een broederlijk en zusterlijk huisbezoek door de Catechismus, zomaar. "Zeg eens joh, hoe zit dat nu, jij gelooft dat Jezus Christus is opgestaan uit de doden".

"Geloof je dat", zei de Heere Jezus tegen Martha, "van die opstanding?"

"Ja Heere, ik weet dat hij zal opstaan ten uiterste dage".

Ja, maar geloof je het nú?

Ja, kijk, dan voel je precies aan het spoor waarop de Heidelbergse Catechismus zit. Dat gaat zich niet te buiten aan abstracties, en aan allerlei moeilijke dingen. Voor ons

CATECHISMUS ZONDAG 17

mensen moeilijke dingen, nee. Dat bepaalt ons bij de dingen die eeuwig zijn.

"Wat nut ons de opstanding van Christus?"

En dan wordt er gezegd: Ons. Niet alleen de man die op zo'n moment 'hoog in de boom zit' zoals men dat noemt. Ook niet alleen voor die man 'die diep in de kelder zit'. Die beneden de moed is. Nee, 'ons'. Dat is die ganse uitverkoren kerk van Christus. De schapen die Zijn hand wil weiden.

'Zo gij Zijn stem dan heden hoort, Thomas;
geloof Zijn heil en troostrijk Woord,
verhard u niet, maar laat u leiden.'

Dan wordt in de Heidelberger, in het antwoord het een en ander gezegd. Onze eerste gedachte was: Opdat Hij ons de gerechtigheid zou geven.

Er staat hier: "Ten eerste heeft Hij door Zijn opstanding de dood overwonnen." Laten we dat eerst eens even Het is één zin hoor, het is één zin. Je zou dus eigenlijk door moeten lezen, dat doen we zodra ook wel.

"Ten eerste heeft Hij door Zijn opstanding de dood overwonnen, opdat Hij ons de gerechtigheid die Hij door Zijn dood ons verworven had, kon deelachtig maken."

Maar bepaalde stukjes daarvan zou ik graag toch even noemen.

"De dood overwonnen." Hoe rijk heeft de Heidelbergse Catechismus ons getekend dat Christus de dood is ingegaan. Dat Christus de bezoldiging van de zonde, dat is de dood, dat Hij die op Zich heeft genomen. De geestelijke dood, ons gescheiden zijn van God, de eeuwige dood, de volle toorn van God tegen de zonde, de verlating. En tenslotte ook de lichamelijke dood. Hij heeft die volle dood - dat heeft de Catechismus ons ruim voorgehouden - heeft Hij op Zich genomen. Hij is dus - let nu eens wel - Hij is aan de kant gekomen van het vlees.

Daar moet je nu niet van zeggen: "Hè man, gebruik nu niet van die termen". Want dat zijn geen termen, dat zijn Bijbelse woorden.

Vlees zijn wij geworden door de zonde. Vlees dat is niets waardig. Vlees kan God niet meer bedoelen, van zichzelf niet. Nu heeft Hij de natuur aangenomen die gezondigd had. Hij heeft die menselijke natuur aangenomen. Hij is uit de hemel neergedaald en Hij is naar onze kant gekomen. Niet dat Hij zonde heeft gedaan, maar wel in de 'gelijkheid' van het zondige vlees.

Hij heeft dus een geweldige stap gedaan. Hij is komen wonen op het kerkhof. Hij is komen wonen in het land van de duisternis en de schaduw van de dood. Daar is Hij komen wonen, niet voor Zichzelf, maar voor Zijn Vader, en om een groot volk in het leven te behouden. Een schare die niemand tellen kan.

En bij die schare die niemand tellen kan, is er niet eentje bij die het aan kan. Die over dat 'vlees zijn', dat 'verloren zijn' heen kan stappen. Die het goed kan maken met God en met Zijn heilige Wet, en met de zware straf die ons boven het hoofd hangt. Er is er niet één, bij al die miljoenen mensen, die dat aan kan.

Nu is Hij gekomen. Hij is gekomen naar die kant van die mensen. Maar als God en mens. Anders had het niet gekund. Als God en mens in één Persoon, de Zoon des mensen. En toen stond Hij daar als Hoofd van het eeuwig verbond van God. Daar treedt

CATECHISMUS ZONDAG 17

Hij op, hier op aarde, als dé Mens, dé Man naar Gods hart. En tegelijk sterker dan alle schepselen, God te prijzen tot in der eeuwigheid. Die Zichzelf vernietigt, de gestalte van een dienstknecht aandoet.

En toen is Hij naar die kant toe gekomen, en daar heeft Hij in gezegd: "Vader, Ik zal de Mens zijn naar Uw hart, de Man naar Uw hart. Ik zal alles zijn. Geef alles aan Mij. Uw heilige Wet Die zal Ik eten, elke dag en nacht. Alles wat U van die mensen te kort gekomen bent, wat U gemist hebt. U hebt in plaats van liefde, haat ontvangen. In plaats van opmerkzaamheid hebt U onverschilligheid ontvangen. In plaats van lof en dank hebt U eeuwenlang horen vloeken en lasteren. Maar Ik zal U geven waar U recht op hebt. Ik zal Uw deugden eren. Ik heb Uw deugden liever dan de heerlijkheid die Ik bij U had. Uw deugden gaan Mij boven alles. Maar, Ik zal ook de straf dragen. Dus laat die volle dood, laat die dood maar op Mij komen".

Dat is naar het welbehagen van God. 'Zie Mijn Knecht Die Ik uitverkoren heb, Mijn Beminde Die Ik ondersteun, Hij is het'.

En nu is Hij - ik moet dat even in dit verband herhalen - in die dood gekomen. Hij was een mens en God. Maar als waarachtige Middelaar heeft Hij Gods deugden verheerlijkt en groot gemaakt, en Hij heeft alles gedaan wat de Heere welbehagelijk was. Hij heeft de Wet vervuld.

Maar dat was niet alles. De straf.

Want daar ligt nog die onbetaalde rekening, die erfschuld. Dat wij in Adam God hebben verlaten, daar stond het doodvonnis op. Al heeft God dat niet voltrokken toen, maar daar stond op: Gij zult de dood sterven. 'Stervende zult gij sterven'. Dat is nog niet uitgevoerd. Dat neemt Hij nu op Zich.

Hij neemt het zo op Zich, geliefde gemeente, dat de volle last - niet een stukje van de last, niet uw stukje of van uw buurman of van David, nee - de volle last van de toorn Gods tegen de zonde neemt Hij op Zich. Daar hoort alles bij. Geestelijke, eeuwige, lichamelijke dood. En dat alles heeft Hij ondergaan. Tenslotte is het recht van de dood vervuld toen Hij de geest gaf. Hij is gestorven.

Het recht van de Wet is vervuld in Hem. Alles, alles, alles heeft Hij op Zich genomen toen Hij aan onze kant zat. En nu is het stil geworden.

'In het stille graf zingt niemand 's Heeren lof,
het zielloos lijf, gedompeld in het stof,
kan Hem geen glorie geven.'

En nu het wonder.

Nu het wonder, Hij is opgewekt door de Vader. Hij is opgestaan in eigen Goddelijke kracht. Hij heeft door Zijn opstanding de dood overwonnen, staat er. Dat is het nieuwe.

Dat is nu het nieuwe van de opstanding van de Heere Jezus Christus uit de doden. Er is een totaal nieuwe Schepping in alle delen. Hij kan niet meer door de macht van de dood geplaagd worden. Hij kan niet meer aangevochten worden. Hij is de smarten van de dood ontheven.

Hij staat nu ergens op een bepaalde manier, aan de andere kant. Aan de kant van het vriendelijk aangezicht van de Vader. Hij heeft de dood overwonnen. De dood is gestorven, want Hij is gestorven. De mens is gestorven, de mens. Wat altijd in de weg stond, het vlees, is weg. Verdoemd, vervloekt, ten grave gedragen.

CATECHISMUS ZONDAG 17

En nu op die derde dag is Hij opgestaan. Dat kon niet. Nee, dat kan wel. Hij kon het. Het is een blijk van het volmaakte werk van onze Heere Jezus Christus. Dat in Zijn opstanding uitgekomen is: Nu is er een recht op het eeuwige leven. Nu is er een recht op de kroon, op de glorie-kroon. Nu is er recht op gemeenschap met de eeuwige Vader, voor de Zoon. Nu kan de Vader Zijn vriendelijk aangezicht nooit meer voor Hem verbergen. Hij kan op Hem niet meer toornen noch schelden in der eeuwigheid, onmogelijk.

Want dat is immers dat eeuwig verbond waarvan Jezus Christus Hoofd en Middelaar is. Hij. Heeft de Vader niet op Hem gescholden en getoerd in de verlating aan het kruis? In de benauwing van de hof van Gethsémané? Maar nu is het volmaakt: Ik zal niet meer op U toornen noch schelden Mijn Kind, in der eeuwigheid niet. Al gaan de bergen en de heuvelen omver, maar dat eeuwig vreê-verbond tussen Ons, wat zo heerlijk gemaakt is in al Uw werken, dat kan nooit meer stuk.

Daarom, in de opstanding van Christus wordt in één ogenblik als het ware, al de dood weggevaagd, achtergelaten. Toen Hij riep: "Het is volbracht", toen was het ergens al zo ver. Maar toen ontbrak de stilte nog. De stilte.

Het verwerken, laat ik het nu eens met eerbied zo zeggen, dat die hoge God in de hemel daar de Aanschouwer is - naar mensenmaatstaven drie dagen, een volle tijd - van de dode Zoon daar in het graf. Toen is daar als het ware die Goddelijke werking geweest van het doorschouwen van wat daar is geschied. Toen is er al geweest een behoedende werking, want Zijn vlees heeft geen verderving gezien. Het was al verdorven. Zo verdorven was Zijn gelaat, meer dan van iemand. Maar nu is het voorbij.

Maar toch, die stilte. Die stilte, die tweede stilte van de eeuwige vredeeraad. Waarvan wij spreken: Die stilte der eeuwigheid. Dat is daar geweest. Een stilte in de eeuwigheid. Daar ligt de Zoon, Hij is dood. Hij is echt, Hij is waarlijk gestorven. En nu van tweeën een: Of het is goed, of het is niet goed. Als het niet goed is komt Hij niet meer overeen. Dan zal er geen stem weerklinken: Mijn Zoon, wees welgemoed, de schuld van het volk is uit het boek gedaan. Dan zal Hij als waarachtig mens ook niet opstaan.

Maar als het wel goed is, dan moet en dan zal er ook geschieden wat God heeft gezegd: "Uw doden zullen leven". Deze Dode eens vooral. Dan zal geschieden wat de profeten hebben gezegd: "De dood is verslonden tot overwinning. Dood waar is uw overwinning, hel waar is uw zegepraal. De prikkel van de dood is de zonde, de kracht van de zonde is de Wet".

En, geliefde broeders en zusters, dat is nu geschied. Hij heeft in de opstanding, met eerbied gesproken, alles achter Zich gelaten. God heeft wat nieuws op de aarde geschapen, in de opwekking van de Zoon. En de Zoon heeft de nieuwe schepping zichtbaar doen zijn door in Goddelijke kracht op te staan.

Overwinnaar, de dood kan niet meer bij Hem.

Hij kan niet meer bedroefd zijn. Hij kan niet meer benauwd zijn. Voor Hem geldt in de eerste plaats, al die liefelijke beloften die er zijn in de Bijbel. Van gemeenschap met God. Van een eeuwige rust die er overblijft. Van een volle zaligheid. Het is alles voor Hem.

Daar kan de satan niet meer bij. Daar kan niemand meer iets aan veranderen. De dood

CATECHISMUS ZONDAG 17

ís overwonnen. De geestelijke dood, de eeuwige dood en de lichamelijke dood ís overwonnen. En Hij is opgestaan, zou je zeggen, aan de andere kant. Aan Gods kant. Aan de kant van het leven. Aan de kant van 'toen het begon te lichten'. En God zeide: "Er zij licht", en er werd licht. Er was licht.

"Hij heeft door Zijn opstanding de dood overwonnen, opdat Hij ons de gerechtigheid die Hij door Zijn dood ons verworven had, kon deelachtig maken."

Hoe?

Ja, dat komt nog wel aan de orde bij allerlei andere zaken, maar ik wil er toch iets van zeggen.

Hoe die gerechtigheid deelachtig maken?

In de eerste plaats eigenlijk om nu voor het aangezicht van de Vader te verschijnen voor ons. Dat wil zeggen, om nu als die geheel nieuwe, alles volbracht hebbende Borg, Zaligmaker, om nu bij God te verschijnen in Sion. Niet meer als een Boeteling, niet meer als die verdrietige Zanger:

'Ik heb Mijn tranen onder het klagen
tot Mijn spijs, dag en nacht.'

Maar nu vervuld:

'Ik loof eerlang U bij een grote schaar,
en wat ik U beloofde in het heetst gevaar,
betaal Ik op het heilig dankaltaar,
bij die U vrezen.'

Hij gaat naar de Vader. En Hij staat daar met Zijn gerechtigheid, met Zijn bloed, met Zijn offer dat Hij volbracht heeft, in het binnenste Heiligdom. Hij brengt dus in de eerste plaats aan de gerechtigheid die voor God geldt, in eigen Persoon. Die is er, want Hij is opgestaan. Hij is onder onze ongerechtigheden verwond en verbrijzeld. Maar Hij is om Zijn arbeid wil, nu als Gerechtigheid, staande voor God.

Dat is het grootste, dat is de grond. Anders hoeven wij nergens aan te denken. Maar die gerechtigheid ís er. Die kwitantie ís er. Die voldoening ís er. Die verzoening ís er, voor God.

Om Zijntwil is het dat God ons droeg in onze verkeerdheid en noem maar op. Omdat de gerechtigheid er is die God vordert. Die is er.

Kijk, voor de opstanding zou je zeggen, menselijk gesproken: Ja, waar zal dat nu belanden? Wij weten het uit het Woord van de Heere, de Heere Jezus heeft het Zelf rotsvast geloofd: Ik leg Mijn leven af opdat Ik hetzelfde wederom neme. Maar nu spreek ik even puur menselijk.

In het stille graf, ja, wat zal er geschieden? Maar in die opstanding van Jezus Christus, wat er nu opstaat dat moet rechtvaardig zijn. Dat moet goed zijn, dat moet Gerechtigheid zelf zijn. En zo komt Hij voor God.

En nu moet je eens kijken. Wat er nu van onze kant nooit kon komen, nooit konden wij over die drempel heen, want ik ben vlees, ik ben verkocht, ik ben een zondaar. Of ik vroom ben of niet, maar nette mensen en minder nette mensen, er is niemand die Gode dat rantsoen kan wedergeven. En nu is er Een gekomen, en die is bij ons, in onze familie als het ware ingeschreven, en Die zei: "Laat Mij het nu eens doen. Laat Mij het nu eens doen". En Die komt er als glans, glanzend goud, beproefd in het vuur, komt Hij

CATECHISMUS ZONDAG 17

tevoorschijn als Gerechtigheid. Aan Gods kant.

Maar Hij kwam vanuit ónze ja, Hij kwam uit de hoge hemel. Maar via ónze kant keert Hij terug naar God. Heeft Hij de verbinding met God hersteld, voel je dat aan?

Nu kon er van al die - ik zou bijna zeggen, van al die hufters - kon er niets goeds komen. Niet iets echts, waar God met welgevallen tevreden mee kon zijn. Het kon niet. Alleen een gedurige ergernis, een gedurige Godloosheid, een walm kwam Hem tegen.

En nu komt daar uit het land van de dood en van de stilte, daar komt die Man naar Gods hart, en Die staat daar verheerlijkt - de heerlijkmaking is al begonnen, Hij hoeft niet meer te eten, Hij hoeft niet meer te drinken, Hij heeft geen vliegtuig, Hij heeft geen fiets, Hij heeft niets meer nodig, helemaal niets - Hij staat daar als die glorierijke Overwinnaar van de dood voor God.

En toch, Hij hoort bij ons. Hij hoort ook bij God, maar Hij hoort ook bij ons. Paulus zegt het: De kinderen hebben vlees en bloed. Hij is ook vlees en bloed deelachtig geworden. Opdat Hij in alles gelijk zou zijn. Hij is de oudste broeder. Hij is echt in mijn vlees en bloed gekomen, in mijn menselijke natuur. Hij heeft echt tot stand gebracht.

Dat is nu de Ene uit al die miljarden mensen, Die staat daar opeens bij God. In Gods licht. En de engelen zingen, en de hemel is verblijd. En Lazarus en Abraham en Noach en al die andere mensen, die hoeven er niet meer uit. Die kunnen er voor eeuwig gelukkig blijven. En de weg is geopend. De moordenaar aan het kruis, wie je ook wilt noemen, ze zijn binnen gekomen, en ze mogen binnen blijven. Want Jezus Christus is door Zijn opstanding Overwinnaar gebleken.

En nu kan Hij de gerechtigheid die ik nooit heb gehad, die heeft Hij bij God neergezet in eigen Persoon. Ik weet niet waar ik me moet bergen, maar Hij heeft met open ogen de Vader mogen aanzien. En Hij heeft mogen zeggen: "Vader kijk, de tekenen der nagelen, kijk". Ja, de tranen waren al opgedroogd, maar God had ze in Zijn fles vergaard. Alles, alles vervuld. Zo heeft Hij de gerechtigheid bij God terug gebracht.

Maar nu is er nog een kantje aan, en dat is dit: Dat Hij ons die gerechtigheid ook nog op die manier deelachtig zou maken, dat we er wat aan hebben.

Ja hoe?

Nu kunnen we wel gaan praten over wat we moeten doen, maar daar schieten we niet zoveel mee op. Dat is niet primair, niet één. Dat is twee.

Wat is primair, wat is één? Dat is dit: Hij is gerechtigheid Gods bij de Vader. Maar nu is voor ons primair: Die in de Zoon gelooft, die heeft het eeuwige leven. Die de Zoon ongehoorzaam is, de toorn Gods blijft op Hem.

Dat is nu ook deelachtig maken. Bij de Vader is het in orde. Bij de Vader is genoeg, voor al Gods ellendigen staat er een gerechtigheid waar geen vlek of rimpel aan te vinden is. Maar om het nu uit te delen, deelachtig te maken.

Betekent dat dat we ons opwurmen en opwerken totdat we ook acceptabel zijn? Nee, dát niet. Maar het betekent: Die de Zoon aanschouwt en in Hem gelooft. Het betekent wat Jezus zegt: Dit is het werk Gods, dat jij gelooft in Degene die de Vader gezonden heeft.

Daar hangt nu even - nu spreek ik even onder ons mensen - alles van af. Niet van onze dáád van geloven, begrijp dat goed. Daar hangt het niet vanaf. Maar het hangt er van af, dat die dierbare Heere Jezus Christus die gerechtigheid die ik nergens heb kunnen

CATECHISMUS ZONDAG 17

maken of vinden, dat dat mijn gerechtigheid is. Dat dat mijn heiligheid is. Daar hangt het van af. Dat het ALLES is.

En daarom moeten - ja, we hebben niets te moeten, dat moeten moet je niet verkeerd opvatten - maar daar moeten wij, MOETEN wij met een Goddelijk moeten door zalig worden.

Deelachtig maken. Geloof in de Zone Gods, in die Heere Jezus Christus. Zoals onze vaders zo eenvoudig en toch zo Bijbels hebben gesteld in de artikelen: Om tot de zaligheid van deze verborgenheid te genaken, ontsteekt de Heilige Geest in de harten een ongeveinsd geloof in de Heere Jezus Christus. In de Heere Jezus Christus.

Want kijk, ik heb niets. Ik heb niets. Hij heeft alles.

Wanneer heb ik alles? Dat is Gods bestel, daar hoef je niet aan te tornen. Wanneer heb je alles?

Wanneer je een goed mens bent geweest in de ogen van de wereld, of van de aardse rechter? Nee, dan heb je ook nog niets.

IK HEB ALLES WANNEER IK IN HEM BEN, IN DIE ENE HEERE JEZUS CHRISTUS. DAN HEB IK ECHT ALLES! Dan heb ik zo volmaakt alles, want ik ben opgestaan. Tot onze rechtvaardigmaking is Hij opgestaan. Tot onze rechtvaardigmaking.

Als Hij daar opstaat, zo is het voor het allerheiligst geloof, en nu ja, daar hebben wij allen moeite mee, dat weet ik wel. Daarom is het zo zalig zoals Kohlbrugge ergens zegt in een versje:

'Wat zijn het zalige ogenblikken,
wanneer ons Jezus komt verkwikken.
Waar Hij de traan van het oog afwist,
daar heeft de ziel zich niet vergist.

Nu twijfel, dan geloof,
zo gaat het op en neer.
Hoe vind ik eindelijk rust?
Rust vind ik in de Heere.

Kijk, ik zei, het hangt niet van de daad van ons geloof af. Die is niet waardevol, waar moet je het vandaan halen? Maar het hangt af van HEM.

En ik kan die troost alleen maar deelachtig zijn als ik geloof in Hem. Als ik tegen hem zeg: "Ja, zal het wel waar zijn?" Of als ik zeg: "Is het wel voor mij, ik betwijfel het". Of: "Het kan niet voor mij zijn, ik ben te slecht. Ik ben te arm". O, als Jezus Christus daar eens op inhaakt, dan krijg je zo'n vreselijke beschaming. Dan zeg Hij: "Arm? IK ben arm geweest, IK ben arm. IK was rijk en IK ben armer geworden dan de armste. IK ben de minste geworden".

En als je tegen Hem zegt, en Hij zou er eens een keer op inhaken, dan schaam je je ogen uit je hoofd: "Mijn misdaad is te groot dan dat ze mij vergeven worde".

En Hij zegt: "Wat? Heb Ik daarom geroepen: Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten? Was jouw misdaad daar niet de oorzaak van, was die daar niet bij?" O, en dat is nu juist die worsteling. Die Heilige Geest Die worstelt tegen alles in, want wij kijken er met vreemde ogen tegen aan.

CATECHISMUS ZONDAG 17

Want, Hij is opgestaan, maar daar kunnen wij niet komen, alleen maar door het geloof dat de Heilige Geest werkt. Maar wij kunnen daar niet komen uit onszelf, dat begrijp je wel. Wij voelen ons nog even platzak als altijd, en dat zijn we ook als we door de Heilige Geest ontdekt worden. Dan zijn we 'platzakke' mensen. En dan leren we ook door het werk en het lijden en sterven van de Heere Jezus Christus, leren we hoe langer hoe meer hoe erg het er eigenlijk wel bijstaat met ons.

Nu zou je denken, ja maar ik merk er zo weinig van. Ja, daar kan ik ook niets aan doen. Daar kan ik niets aan doen. Die geloofden, die gingen in de rust. Zalig die in Hem geloven.

En nogmaals, de klemtoon op HEM. Zalig die in HEM geloven, begrijp je? Anders krijg je dat akelige gedoe, met dat dweperige over het geloof. "Je moet geloven, je moet dit, je moet dat". Nee, al is het geloof maar een frutseltje, zoals wij dat noemen - het is altijd groot hoor, maar wat ik bedoel, al is het dan maar wat de mensen wel eens zeggen, zuster Kroon zegt wel eens: Een kruimeltje, 'een kruimeltje geloof'. Ja, maar dat kruimeltje geloof dat is dan geloof IN HEM! Niet in je bekering, niet in je zonden of dit of dat, IN HEM! Daar loopt het over. Het loopt over HEM!

En dat is nu ook deelachtig maken. Hij heeft het bij de Vader aan elkaar geklonken als het ware, Zijn gerechtigheid en een arm volk. En nu is Hij bezig om dat volk ook hier op aarde het profijt, de bate er van te geven. Dat God nu die goddeloze kan rechtvaardigen om niet! Aan onze kant om niet.

Maar je moet niet denken aan Gods kant. Want aan Gods kant staat daar de gerechtigheid van Jezus Christus, de opgestane Heere.

Kijk, maar het is wel nodig: Wij dan gerechtvaardigd zijnde uit den gelove, hebben vrede bij God, door onze Heere Jezus Christus, in welke genade wij staan en roemen in de hoop der heerlijkheid Gods. En niet alleenlijk dit, maar wij roemen ook in de verdrukking. Want de verdrukking werkt lijdzaamheid, en de lijdzaamheid bevinding, en de bevinding hoop, en de hoop beschaamt niet, omdat de liefde Gods wordt uitgestort in het hart.

"Ja, ik ben zo liefdeloos, ik ben zo liefdeloos".

Dan kijk je maar naar de Heere Jezus Christus, die heeft een hart, volgestort met eeuwige liefde. "Ook hebt Gij Hem op het hoofd gezet, Hem die op U betrouwt, een kroon van het fijnste goud".

O geliefde gemeente, wat is dat een aangename zaak, als we zo er eens overheen mogen kijken. Dat we niet blijven zitten, maar dat we er eens overheen mogen zien, op datgene wat God in Christus heeft gedaan.

Hij geeft ons de gerechtigheid, brengt het bij de Vader en brengt het bij ons.

En tenslotte: "Worden we door Zijn kracht opgewekt tot een nieuw leven".

Ik heb dat samen gevat: De lichamelijke opstanding en het nieuwe leven. (Want we gaan zo naar huis)

Dat nieuwe leven. Hij geeft eeuwig leven, dat is de tweede gedachte.

Nu zou je zeggen, geliefde gemeente, kijk dat merk je ook aan de discipelen. Thomas is er vandoor, die gelooft dat niet. De anderen die schrikken. Oh! Die zijn bang. Tot het

CATECHISMUS ZONDAG 17

laatst toe lees je: En sommigen twijfelden. Hoe kwam dat?

Dat kwam, zij zaten aan onze kant. Petrus zat met een brok schuld, de anderen zaten met een brok schuld, Thomas. En Hij staat daar als de Verheerlijkte. Zijn heerlijkmaking is al begonnen. Hij straalt. Hij kan zo maar binnen komen. Hij kan nog wel eten als Hij dat wil, maar Hij hoeft niet meer te eten. Hij is niet meer aan de wetten gebonden waar wij aan gebonden zijn. Hij is nooit meer bang. Er is geen vreze in Zijn hart, geen zuchten. Hij is alleen maar blij.

En daar staan wij, putterige mensen, begrijpelijk, het is realiteit hoor, onze schuld en onze zonde, wij staan..... Kijk, toen Jezus nog in de vernedering was, toen... Dan zeg je, ja, wij kunnen het niet begrijpen. Maar ja, Hij was toch dichtbij. Al konden we Hem niet volgen, maar als Hij huilde, ja, dan zou je ook je zakdoek grijpen en mee huilen. Dat die lieve Meester nu weent en huilt.

Maar nu is Hij aan de andere kant. Nu is Hij opgestaan. Nu zijn die discipelen, die waren allemaal een beetje kopschuw, en die denken: Tjonge jonge. Ik zit met mijn schuld, ik zit met dit, ik zit met dat. En toen - en daarom is Jezus ook nog veertig dagen gebleven op de aarde - kwam Hij met Zijn liefde, als een Herder de schaapjes opzoekt. Hij trok ze bij elkaar. Dat voelden ze zelf niet, maar dat gebeurde. Hij ging ze achterna op hun wandeling naar Emmaus. Hij ging ze achterna met Zijn Heilige Geest als ze weggekropen zaten zoals Thomas. Dat ze weer bij elkaar moesten komen bij Hem.

En toen liet Hij ze voelen en merken in die veertig dagen: Ik ben nu wel aan de andere kant, maar jullie hoeven niet zo benauwd te zijn. Ik vergeef, Vader vergeeft het je, alles. Ik zal jullie nu niet in brand steken, maar ik kom tot jullie terug, en Ik blijf altijd bij je, tot aan de voleinding der wereld toe. Ik ga wel weg van de aarde, maar toch sta Ik aan jullie kant, op grond van recht. Ik ben jullie Mantel, Ik ben jullie Hart, Ik ben jullie Vlees, Ik ben jullie Voeten, Ik ben Alles.

Zo staan ze te kijken, en sommigen twijfelden. Dat is te begrijpen. Nu ja, van onze kant uit dan, het is wel te begrijpen. Zeg nu eerlijk, wanneer geloof je het nu, als je half gek bent? Dat je gezond bent en wel bij je verstand? Wanneer geloof je het nu? Dat je zo arm en bankroet bent, dat je nog niets kunt vinden in je hele ziel wat Gode kan behagen. En dat je met je hoofd naar beneden loopt van narigheid misschien, of dat je probeert het in een pose nog een beetje rechtop te houden, een beetje onverschillig te doen. Ja, wie gelooft dat nu? Dat hij daar klaar is, dat hij goed is, dat alles in orde is? Dat Jezus Christus zijn Gerechtigheid is?

Dat dat nu de opwekking van het nieuwe leven is. Omdat alle leven wat ons probeert te verslinden, wat ons probeert te verderven, om dat nu niet voor de volle honderd procent meer te nemen. Maar Zijn leven voor honderd procent te nemen. En daaruit te leven, daaruit te leven, dat de redding er is, dat de dood achter ons ligt. Dat de hel achter ons ligt, het oordeel achter ons ligt. Want Hij is opgestaan.

"Opdat Hij ons zou opwekken door Zijn kracht tot een nieuw leven." Door die liefdekracht. Dat je zit te bibberen als een vogeltje als je denkt aan die zwaar geladen woorden: Als God op zal staan en Zijn haters wijd en zijd, verjaagd, verstrooid zal doen zuchten en vluchten. Als je leest van rekenschap afleggen van iedere gedachte, en van ieder woord, ijdel woord dat we hebben gesproken. Als je daar misschien innerlijk als zo'n bang vogeltje in elkaar gedoken zit, en als je denkt, o als nu de bazuin zou gaan, ik

CATECHISMUS ZONDAG 17

zou sterven. Ik zou een hartverlamming krijgen. Wie zal voor die hoge Majesteit bestaan?

Maar Hij staat op die grens en aan die grens, en Hij zegt met liefde in Zijn stem: Simon, Jonaszoon, hebt gij Mij lief? En Hij zegt: Thomas wees niet ongelovig, maar gelovig. Zelig zijn ze die niet zien en toch geloven.

Kijk, dat heeft Hij gedaan die veertig dagen. Opdat wij vandaag nog als realiteit zouden geloven. Geloofsrealiteit: Hij, mijn oudste Broeder, mijn Vertegenwoordiger, mijn Liefste die blank is en rood, Hij draagt de banier boven tienduizenden. Ben ik schuld? Hij is Gerechtigheid. Hij heeft alles, maar dan ook alles betaald. Ben ik zwart? In Hem niet meer. In Hem ben ik gewassen, gereinigd, van al mijn overtredingen.

Wat een wonder, geliefde broeders en zusters, en dat is nu de strijd ook hè? Dat kan de duivel niet uitstaan. Dat kan onze arme ziel niet bevatten, en daarom vallen we allemaal terug naar onze eigen kant. Maar onze eigen kant is al dood in Christus. Onze eigen kant is al uitgeschakeld.

Maar ja, we zien hem nog, we kijken er tegen aan van : O ja, als dan die akelige dood ook nog om de hoek komt kijken, en dit en dat. Je wordt jezelf gewaar dat je zo uit de aarde aards bent. En dat je bedenkt de dingen die van beneden zijn, in plaats van die boven zijn. Wat kun je dan in de put zakken.

Maar, door Zijn kracht. Hij is er. Hij zegt: Ik blijf bij jullie. Jullie zullen wel niet altijd bij Mij blijven, dat zeg ik nu maar hoor, maar Ik blijf bij je, daar hoef je niet aan te twijfelen. En Ik zal je elke keer opnieuw uit de sloot en uit de goot halen. En Ik zal je elke keer weer opnieuw vertroosten met de eeuwige troost, dat Ik uit de doden ben opgestaan.

Daarom, geliefde gemeente, houdt in gedachtenis dat Jezus Christus uit de doden is opgewekt.

AMEN